

Nader onderzoek beschermde soorten

Nedereindseweg 541 Utrecht

Onderzoek in het kader van de Flora- en
faunawet

projectnummer 401624
definitief revisie
2 november 2015

Nader onderzoek beschermde soorten

Nedereindseweg 541 Utrecht

Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet

projectnummer 401624
definitief revisie
2 november 2015

Auteurs

drs. L.C. Smitskamp

Opdrachtgever

Ballast Nedam N.V. - Ballast Nedam Ontwikkelingsmaatschappij B.V.
Postbus 1564
3430 BN Nieuwegein

datum vrijgave
2 november 2015

beschrijving revisie
Definitief

goedkeuring
L.J.G. Koks

vrijgave
E.H. Oude Weernink

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	1
1.3	Projectvoornemen	2
2	Methodiek	4
2.1	Werkwijze	4
2.1.1	Vleermuizen	4
2.1.2	Vogels met een jaarrond beschermd nest	4
2.1.3	Amfibieën	4
2.1.4	Vissen	5
2.1.5	Steenmarter	5
2.2	Overzicht veldbezoeken	5
2.2.1	Vleermuizen	5
2.2.2	Vogels met een jaarrond beschermd nest	6
2.2.3	Amfibieën	6
2.2.4	Vissen en steenmarter	7
2.2.5	Overzicht	7
3	Resultaten	8
3.1	Vleermuizen	8
3.2	Vogels met een jaarrond beschermd nest	9
3.3	Amfibieën	10
3.4	Vissen	10
3.5	Steenmarter	10
3.6	Resume inventarisatie beschermde soorten	12
4	Effectbeoordeling	13
4.1	Toetsing Flora- en faunawet	13
4.1.1	Vleermuizen	13
4.1.2	Kerkuil	13
5	Conclusie	15
6	Bronnen	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In (ruimtelijke) plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten (Flora- en faunawet). Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. In dit kader is een Natuurtoets uitgevoerd voor het terrein gelegen aan de Nedereindseweg 541 te Utrecht waar een nieuwe ontwikkeling gerealiseerd wordt, waarbij de woningbouw een nieuwe invulling krijgt (Antea Group, februari 2015). Uit deze Natuurtoets is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk fungeert als vaste rust- en/of verblijfplaats voor verschillende beschermde soorten. Indien dat het geval is dan heeft de ruimtelijke ingreep mogelijk consequenties voor deze soorten en worden mogelijk verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet overtreden. Om deze reden is geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren naar de functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen, vogels met een jaarrond beschermd nest, amfibieën, vissen en de steenmarter. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van het nader onderzoek beschreven.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van Nieuwegein weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Nieuwegein (Bron: Globespotter, 2014).

1.2 Huidige situatie

Het plangebied ligt in gemeente Utrecht. Het gebied ligt ten zuiden van de Nedereindseweg. In het gebied staat een bedrijfswoning, enkele schuren en een aantal stallen. Deze schuren en stallen zijn al enkele jaren niet meer in gebruik. Ten oosten en ten westen van het plangebied liggen waterlopen. Het omliggend gebied is agrarisch in gebruik als grasland.

In Figuur 1.2 is de nauwkeurige begrenzing van het plangebied weergegeven.

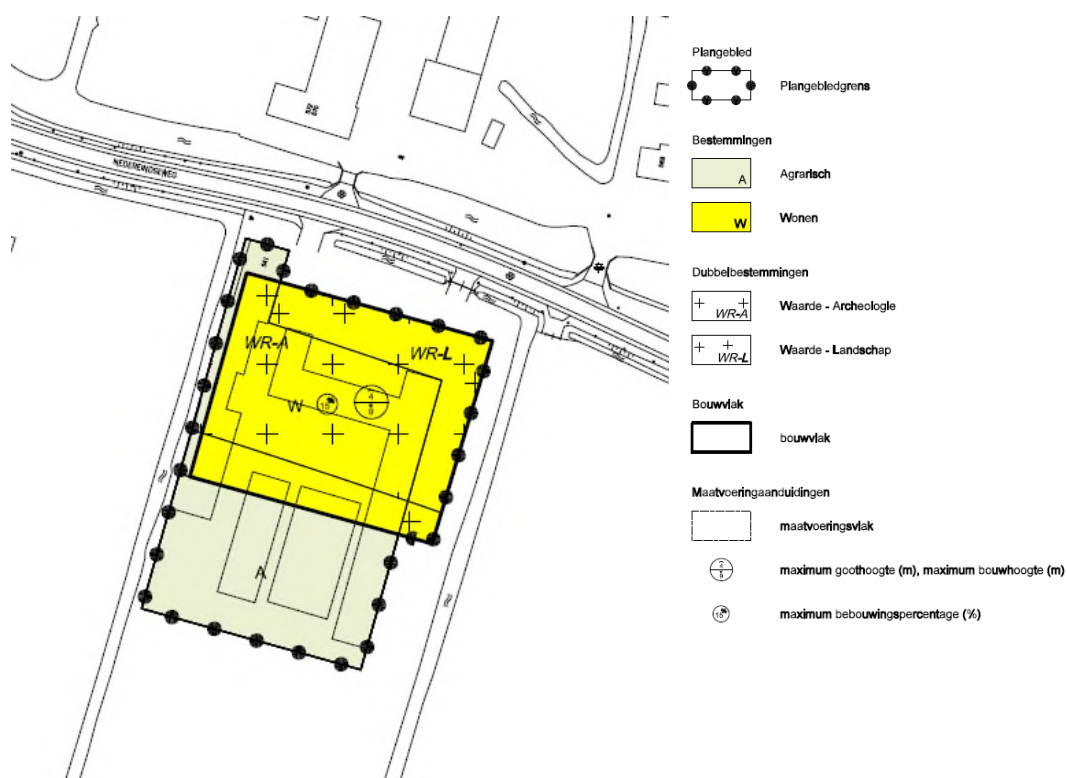

Figuur 1.2. Luchtfoto van het plangebied.

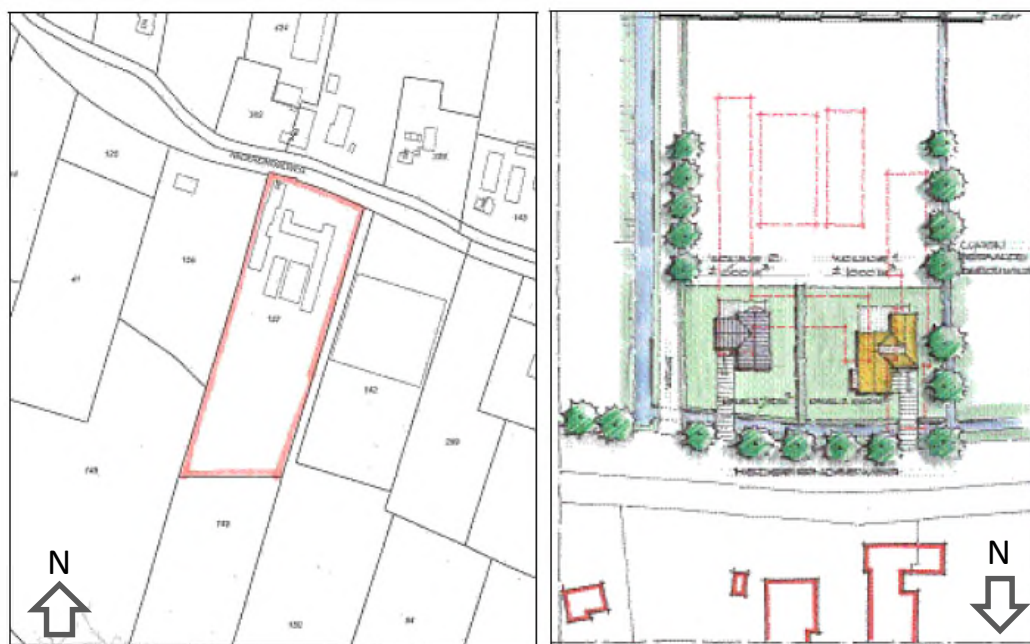
1.3 Projectvoornemen

De bestaande bebouwing in het plangebied wordt geamoveerd. Daarnaast wordt het grootste deel van het struweel en de bomen verwijderd. Het percelen worden bouwrijp gemaakt waarna twee woningen met bijbehorende tuinen worden gerealiseerd. In Figuur 1.3 is de kaart met daarop de toekomstige bestemmingen weergegeven. In Figuur 1.4 is een impressie weergegeven van de toekomstige situatie.

De toegangswegen tot het plangebied vanuit de Nedereindseweg worden in de toekomstige situatie iets verlegd. Hiervoor wordt in de watergang gewerkt. De overige watergangen blijven behouden.

Figuur 1.3. Uitsnede ontwerpwijzigingsplan toekomstige situatie (Gemeente Utrecht).

Figuur 1.4. Impressie toekomstige situatie (Gemeente Utrecht).

2 Methodiek

Allereerst wordt de werkwijze voor het vleermuis- en gierzwaluwonderzoek besproken ([paragraaf 2.1](#)). In [paragraaf 2.2](#) is een overzicht gegeven van het doel van de verschillende veldbezoeken, de onderzoeksdata en de bijbehorende weersomstandigheden.

2.1 Werkwijze

2.1.1 Vleermuizen

Tijdens het onderzoek is gewerkt volgens de richtlijnen voor het inventariseren van vleermuizen, die zijn opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus; 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' maart 2013.

De vleermuisdetector is bij het vleermuisonderzoek een onmisbaar apparaat. Met dit apparaat worden de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar gemaakt. Door verschillen in klank, ritme en andere kenmerken is het mogelijk de verschillende soorten te onderscheiden en de aard van gedrag te bepalen. Er is steeds met twee detectors gewerkt, een Petterson D200 en een Petterson D240x. De D200 was daarbij afgesteld tussen de 20 en 25 kHz en de D240x tussen de 40 en 45 kHz. Op die manier kunnen alle vleermuissoorten, waarvan het voorkomen in Nederland bekend is, worden ontvangen. Met de Petterson D240x detector kunnen tijdens het veldwerk opname worden gemaakt die achteraf geanalyseerd kunnen worden met behulp van het programma Batsound. Vooral voor de soorten van het geslacht *Myotis* is dit noodzakelijk om tot een zekere determinatie te komen.

Voorafgaand aan de veldbezoeken is bij daglicht op de locatie gezocht naar sporen die duiden op aanwezigheid van vleermuizen (vleermuiskeutels, meststrepen, afgebeten insectenvleugels en vetsporen).

Het weer is van invloed op de activiteiten van vleermuizen en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, langdurige regenval, dichte mist en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Tijdens dergelijke weersomstandigheden is niet gewerkt (zie Tabel 2.1).

Gedurende de veldbezoeken werd het onderzoeksgebied te voet doorkruist, zodanig dat een gebiedsdekkende inventarisatie werd verkregen.

2.1.2 Vogels met een jaarrond beschermd nest

De inventarisatie naar broedvogels bestaat uit onderzoek naar de aanwezigheid van nestlocaties van de huismus en uilen (steenuil en kerkuil). Het onderzoek naar uilen en de huismus is uitgevoerd volgens de soortenstandaards van de soorten (RVO, 2014abc).

2.1.3 Amfibieën

Het onderzoek naar beschermde amfibieën heeft zich voornamelijk gericht op de soorten heikikker en rugstreeppad. De inventarisaties zijn uitgevoerd onder -voor deze soorten- gunstige weersomstandigheden en op basis van de soortenstandaards van de heikikker en de rugstreeppad (RVO, 2014de). Hierbij is de aanwezigheid van koorzang en larven onderzocht. De watergangen zijn bevestigd met een groot, fijnmazig steeknet.

2.1.4 Vissen

De wateren in het plangebied zijn geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde vissoorten. De inventarisatie heeft zich met name gericht op de bittervoorn, grote modderkruiper en kleine modderkruiper. De aanwezige wateren zijn steekproefsgewijs met een groot, fijnmazig steeknet bemonsterd. Hierbij zijn zones met geschikt habitat voor te bovenstaande soorten intensief afgevist.

2.1.5 Steenmarter

Het onderzoek naar de steenmarter heeft zich gericht op sporenonderzoek, aangevuld met onderzoek middels cameravallen. Tijdens het eerste veldbezoek zijn op enkele strategische punten cameravallen geplaatst welke passerende dieren vastleggen. Deze cameravallen zijn periodiek tijdens de overige inventarisaties gecontroleerd en waar nodig verplaatst.

2.2 Overzicht veldbezoeken

2.2.1 Vleermuizen

Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om een vleermuisonderzoek verspreid (met tussenpozen) over het actieve seizoen van vleermuizen uit te voeren. Om deze reden is in 2015 verspreid onderzoek uitgevoerd in de periode van juni tot en met september. Hieronder worden de meest belangrijke functies in het leefgebied en de bijbehorende perioden uiteengezet.

Zomer- en kraamverblijven van vleermuizen

In de periode 15 mei – 30 juli 2015 heeft onderzoek naar de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven plaatsgevonden (zie Tabel 2.1). Hierbij zijn drie ronden uitgevoerd waarvan twee rondes na zonsondergang plaatsvonden en één ronde die in de vroege ochtend tot zonsopkomst plaatsvonden.

Paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen

In de periode 15 augustus – 30 september 2015 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen. Hierbij zijn twee bezoeken uitgevoerd: één in de ochtend en één in de avond. (zie Tabel 2.1).

Vliegroutes en foerageergebied

Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied heeft simultaan met de overige vleermuisinventarisaties plaatsgevonden. Vliegroutes en foerageergebieden zijn (indien aanwezig) op kaart ingetekend. Voor een volledig beeld zijn hierbij zowel ochtendronden als avondronden uitgevoerd.

Winterverblijven

Winterverblijven van vleermuizen zijn op basis van zwermgedrag in de periode 1 augustus – 15 september simultaan met de rondes naar paarverblijven geïnventariseerd.

In het kader op de volgende pagina worden de definities gegeven van de belangrijke functies die een gebied kan hebben voor vleermuizen. De veldbezoeken zijn gericht op het al dan niet vaststellen van deze functies in het plangebied.

Verblijfplaatsen/zwermgedrag

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar meerdere typen voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen. Dit zijn zomerverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen.

Foerageergebied

Gebied waarbinnen een soort foerageert. Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen.

Vliegroutes

Vaste route vanaf een verblijfplaats naar een foerageergebied, waarvan minimaal 5% van de in de verblijfplaats aanwezige individuen gebruik maakt. Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbeschut).

Paarterritoria

Territorium waarbinnen een mannelijke vleermuis baltst en deze verdedigt tegen andere mannetjes. Binnen een paarterritorium ligt de paarverblijfplaats.

Baltsroep

Sociaal geluid (roep) dat mannelijke vleermuizen gedurende de paartijd produceren met de functie om vrouwtjes te lokken en andere mannetjes af te weren. De baltsroep kan bestaan uit een werfroep en contactroep.

Baltslocatie

Een locatie waar de functie baltsen is en geen paarterritoria of paarverblijfplaatsen worden waargenomen.

2.2.2 Vogels met een jaarrond beschermd nest

In de periode maart – september 2015 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van territoria en jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels. Het onderzoek naar de zwaar beschermde kerkuil en steenuil betrof drie nachtelijke bezoeken in de periode 15 februari – 15 april (RVO, 2014ab). Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd volgens de soortenstandaard van deze soort (twee bezoeken vanaf één uur na zonsopkomst in de periode 1 april – 15 mei; (RVO, 2014c)).

2.2.3 Amfibieën

In de periode maart – juni 2015 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van amfibieën in het plangebied.

Het onderzoek naar de heikikker bestaat uit twee bezoeken in maart (t.b.v. koorzang) en één bezoek in de periode april – mei (t.b.v. larven). Het onderzoek naar de rugstreeppad bestaat uit twee bezoeken in de periode 15 april – 1 juni (t.b.v. koorzang) en één bezoek in de periode juni – juli (t.b.v. larven). Daarnaast is tijdens de inventarisaties van de andere soortgroepen aandacht besteedt aan de aanwezigheid van beschermde amfibieën.

2.2.4 Vissen en steenmarter

De onderzoeken naar vissen en de steenmarter zijn verspreid over de onderzoeksperiode van maart tot en met september 2015 uitgevoerd.

2.2.5 Overzicht

Tabel 2.1. Overzicht tijdstip en omstandigheden veldbezoeken vleermuizen, vogels met jaarrond beschermd nest en amfibieën. De onderzoeken naar vissen en steenmarter zijn tijdens de overige inventarisaties uitgevoerd.

Datum	Tijd	Soortgroep	Weersomstandigheden
25-03-2015	21:00 – 00:00	Sporenonderzoek, uilen en heikikker	Bewolkt, windkracht 2, 8 °C
30-03-2015	20:00 – 21:00	Heikikker	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 9 °C
09-04-2015	06:00 – 09:00	Uilen, huismus en vissen	Onbewolkt, windkracht 2, 11 °C
13-04-2015	23:30 – 01:30	Uilen, heikikker en rugstreepad	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 9 °C
04-05-2015	22:00 – 23:30	Rugstreepad	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 16 °C
05-05-2015	07:00 – 11:00	Huisemus en vissen	Half bewolkt, windkracht 2, 17 °C
08-06-2015	21:30 – 00:00	Vleermuizen (zomer- / kraamverblijven) en rugstreepad	Half bewolkt, windkracht 3, 11 °C
01-07-2015	21:30 – 00:00	Vleermuizen (zomer- / kraamverblijven)	Onbewolkt, windkracht 3, 17 °C
02-07-2015	03:25 – 05:25	Vleermuizen (zomer- / kraamverblijven)	Half bewolkt, windkracht 2, 20 °C
01-09-2015	21:30 – 23:30	Vleermuizen (paarverblijven / zwermplaatsen)	Half bewolkt, windkracht 2, 15 °C
22-09-2015	05:00 – 07:00	Vleermuizen (paarverblijven / zwermplaatsen)	Zwaar bewolkt, windkracht 3, 12 °C

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het nader onderzoek uiteengezet. Allereerst komen in paragraaf 3.1 de vleermuizen aan bod, vervolgens in paragraaf 3.2 de resultaten van het broedvogelonderzoek, in paragraaf 3.3 het amfibieënonderzoek, in paragraaf 3.4 het onderzoek naar vissen en in paragraaf 3.5 het steenmarteronderzoek. In paragraaf 3.6 wordt een resume gegeven van de aangetroffen soorten.

3.1 Vleermuizen

De bevindingen van het vleermuizenonderzoek staan hieronder per type onderzoek weergegeven. In Figuur 3.1 zijn de bevindingen op kaart aangegeven.

Zomer- / kraamverblijven

Binnen het plangebied zijn geen zomerverblijven of kraamkolonies van vleermuizen aangetroffen. Er zijn enkele foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis in de periode van de zomer- en kraamverblijven (15 mei – 30 juli) waargenomen (zie ook Figuur 3.1). Deze arriveren vrij kort na zonsondergang vanuit westelijke richting in het plangebied. Tijdens de ochtendinventarisaties is slechts één individu kortstondig waargenomen in het plangebied. Dit exemplaar verdween circa een uur voor zonsopkomst in westelijke richting. Op basis van deze waarnemingen zijn verblijfplaatsen tijdens de zomerperiode uitgesloten.

Paarverblijven / zwermplaatsen

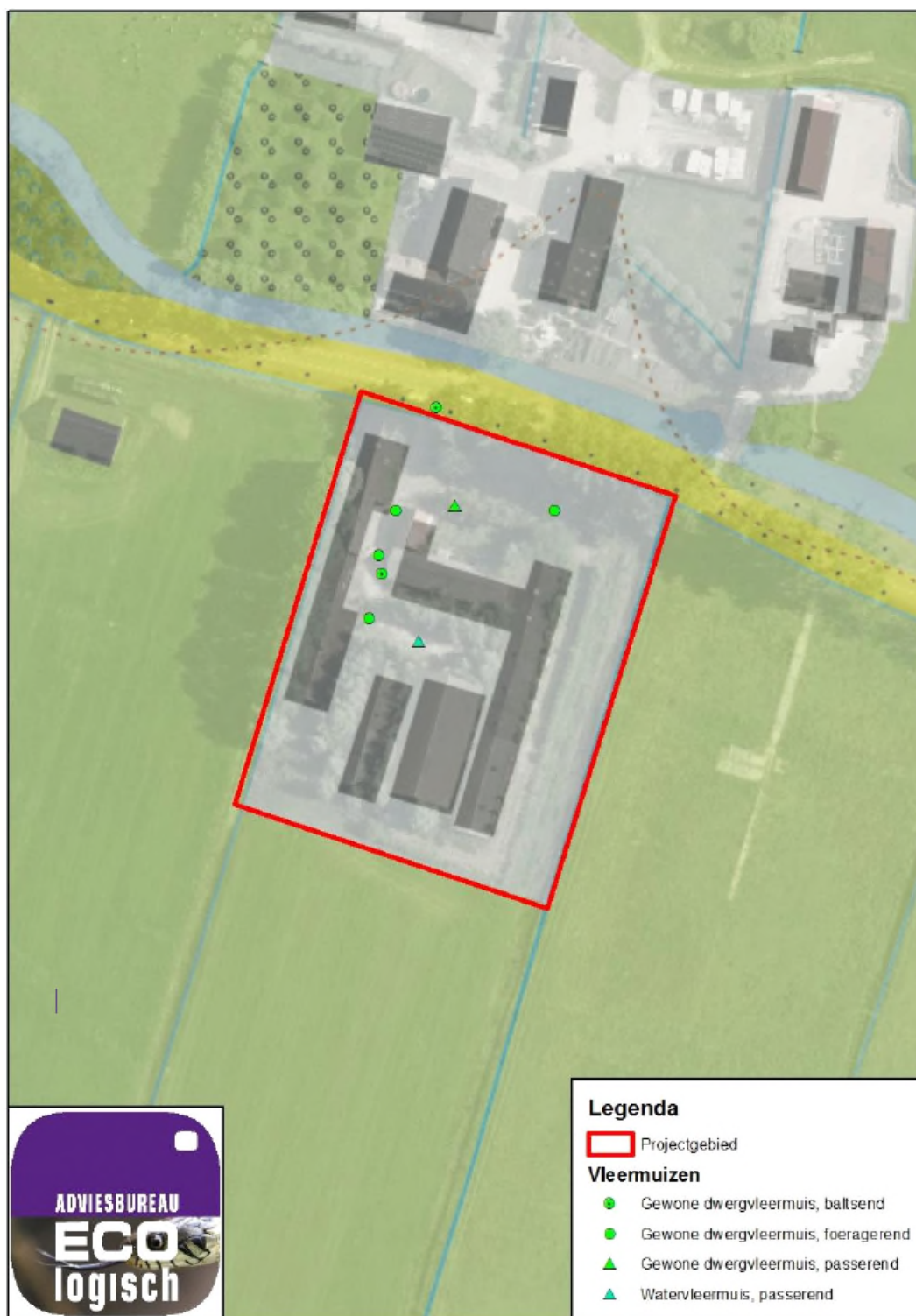
Binnen het plangebied zijn geen paarverblijven of zwermplaatsen aangetroffen. Tijdens het onderzoek is baltsgedrag van de gewone dwergvleermuis waargenomen (zie ook Figuur 3.1). Het betreft hier balts/foerageergedrag waarbij geen baltsterritorium of verblijfplaats binnen het plangebied is vastgesteld. In deze periode (15 augustus – 30 september) zijn enkele foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis en een enkel passerend individu van de watervleermuis waargenomen (zie ook Figuur 3.1).

Winterverblijven

Het vrij stabiele klimaat in een aantal schuren is geschikt voor winterverblijfplaatsen van vleermuizen. De aanwezigheid van overwinterende vlinders is hier een goede indicator voor. Tijdens het sporenonderzoek in de schuren op het perceel zijn echter geen sporen van vleermuizen aangetroffen. Tijdens het onderzoek naar paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen is er tevens geen nachtelijke zwermactiviteit waargenomen in het plangebied. Aangezien er tevens geen verblijfplaatsen zijn aangetroffen is de aanwezigheid van een winterverblijfplaats niet waarschijnlijk.

Vliegroutes / foerageergebieden

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn slechts twee foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis simultaan waargenomen. Het projectgebied wordt slechts in beperkte mate als foerageergebied gebruikt door individuen van de gewone dwergvleermuis, ondanks de aanwezigheid van vele insecten. Er zijn geen essentiële vliegroutes aangetroffen. Er is slechts eenmalig een passerend exemplaar van de watervleermuis in het plangebied waargenomen.

Figuur 3.1. Aangetroffen vleermuizen in het plangebied.

3.2 Vogels met een jaarrond beschermd nest

Tijdens het onderzoek naar vogels met een jaarrond beschermd nest is één vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil aangetroffen. De kerkuil is tijdens meerdere inventarisaties

waargenomen in twee verschillende schuren. Daarnaast zijn er gedurende het onderzoek in beide schuren telkens verse braakballen en mestsporen aangetroffen. Dit duidt op een vaste rustplek van de soort. Het plangebied is dan ook onderdeel van het functionele leefgebied van de kerkuil. De twee schuren ten zuiden van het woonhuis functioneren als vaste rust- en verblijfplaats voor de kerkuil en zijn tevens geschikt als broedplaats voor de soort. Een broedgeval van de kerkuil is hier echter niet aangetroffen. De kerkuil kan, als het bijvoorbeeld een slecht muizenjaar is of het weer is ongunstig, één broedseizoen overslaan.

Er is één territorium van de steenuil aangetroffen op het terrein van de boerderij direct ten noorden van (en buiten de invloedzone) het plangebied. In één van de schuren in het plangebied zijn tevens enkele braakballen van de steenuil aangetroffen. Het steenuilenpaar uit het nabij gelegen territorium maakt hierbij incidenteel gebruik van het projectgebied. Binnen het plangebied is echter geen broedgeval aanwezig en ook geen vaste rust- en verblijfplaats.

Tijdens overige inventarisaties in het plangebied is in het najaar éénmaal een rustende bosuil waargenomen (zie foto voorkant van dit rapport) in de schuur aangrenzend aan het huis. Tevens is tijdens het uilenonderzoek in maart/april een roepende bosuil gehoord vanuit een bosje ver ten zuiden van het projectgebied. De bosuil maakt, net als de steenuil, incidenteel gebruik van de schuur als rustplek. De bosuil kent geen vermelding op de 'Aangepaste Lijst van jaarrond beschermde nesten' LNV, 2009.

De resultaten van het broedvogelonderzoek zijn op de kaart op de volgende pagina weergegeven (Figuur 3.1).

3.3 Amfibieën

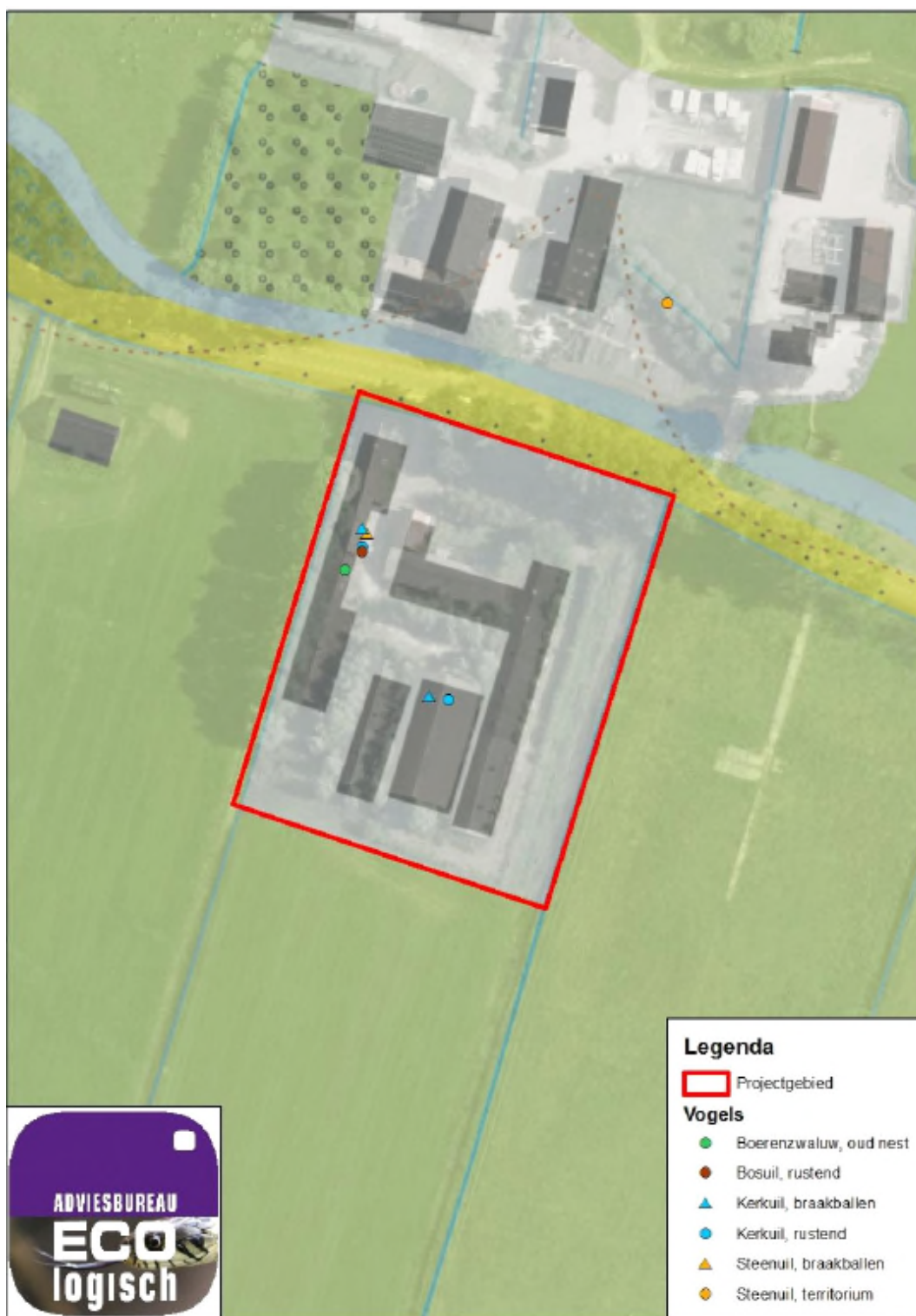
Er zijn geen zwaar beschermde amfibieën waargenomen in het plangebied. Wel zijn enkele algemeen voorkomende amfibieën aangetroffen. Dit betreffen de kleine watersalamander en de bastaardkikker. De exemplaren zijn aangetroffen in de watergangen rondom het perceel. In de oude put in het plangebied zijn geen amfibieën aangetroffen. Deze soorten kennen een vermelding op Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij werkzaamheden. Wel geldt de zorgplicht.

3.4 Vissen

Tijdens de visinventarisatie zijn alle watergangen in en rondom het projectgebied intensief afgevisd. Hierbij is de driedoornige stekelbaars enkele malen aangetroffen. Overige soorten zijn niet waargenomen. Er zijn dan ook geen beschermde vissoorten aangetroffen in het plangebied.

3.5 Steenmarter

Tijdens het eerste bezoek is het plangebied nauwkeurig doorzocht op sporen van marterachtigen. Hierbij zijn alle schuren op het terrein doorzocht. Er zijn geen uitwerpselen of andere sporen van de steenmarter aangetroffen. Er zijn op enkele strategische locaties cameravallen geplaatst. Hierbij zijn alleen bruine ratten (niet beschermd) vastgelegd en is de steenmarter niet aangetroffen. Tijdens overige inventarisaties is tevens aandacht besteed aan het mogelijk voorkomen van de steenmarter in het plangebied. Op basis van deze waarnemingen kan het gebruik van het projectgebied door de steenmarter worden uitgesloten.

Figuur 3.1. De aangetroffen (broed)vogelsporen en/of exemplaren tijdens het onderzoek.

3.6 Resume inventarisatie beschermde soorten

In het plangebied Nedereindseweg 541 zijn tijdens het onderzoek twee vleermuissoorten waargenomen, de

- gewone dwergvleermuis en de
- watervleermuis.

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. In het plangebied zijn tevens geen vliegroutes aangetroffen en er wordt niet veel en willekeurig gevoerageerd. Wel is een baltsend mannetje aangetroffen.

Ook zijn er geen zwaar beschermde amfibie- en vissoorten aangetroffen in het plangebied en is de steenmarter niet waargenomen. Het plangebied vormt derhalve geen essentieel onderdeel van het leefgebied van deze soorten.

In het plangebied is wel één vaste rust en verblijfplaats van de kerkuil aangetroffen.

In Hoofdstuk 4 wordt nader op de bevindingen van het onderzoek ingegaan (Effectbeoordeling).

4 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 3 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Flora- en faunawet en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aan te vragen.

Aangezien beschermde amfibiesoorten, vissoorten en de steenmarter niet zijn aangetroffen (en het plangebied dus geen (essentieel) leefgebied voor deze soorten vormt) en enkel vleermuizen en de kerkuil zijn aangetroffen, wordt hieronder enkel op deze laatst genoemde soorten ingegaan.

4.1 Toetsing Flora- en faunawet

4.1.1 Vleermuizen

Foerageergebied

Foerageergebied is beschermd als het van essentieel belang is voor het in stand houden van een vaste verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied de verblijfplaats ook zou verdwijnen. Echter, het plangebied wordt niet intensief gebruikt als foerageergebied. Er wordt door het voornemen geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen aangetast. Bovendien is buiten het plangebied voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Belemmeringen in het kader van de Flora- en faunawet zijn wat betreft het foerageergebied van vleermuizen niet aan de orde.

Baltsende vleermuizen

Tijdens het onderzoek is baltsgedrag van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Baltsende gewone dwergvleermuizen hebben geen vaste baltsplek, maar zijn mobiel. Roepende mannetjes hebben dus in de nabijheid een territorium en paarverblijfplaats. Paarverblijfplaatsen behoren tot de vaste rust- en verblijfplaatsen en zijn volgens de Flora- en faunawet beschermd. Binnen het plangebied van voorliggend voornemen zijn dergelijke verblijfplaatsen echter niet aangetroffen. Het is dan ook niet te verwachten dat de voorgenomen werkzaamheden leiden tot een verstoring van een (beschermde) paarverblijfplaats.

Op basis van het uitgevoerde vleermuisonderzoek kan in alle redelijkheid worden gesteld dat de voorgenomen plannen weinig of geen invloed zullen hebben op de vleermuisactiviteiten die zijn vastgesteld binnen het plangebied. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

4.1.2 Kerkuil

Een leefgebied moet de kerkuil het hele jaar blijvend voorzien in alles wat nodig is om succesvol te kunnen verblijven (en/of voortplanten). Aantasting van de functionaliteit is aan de orde als de geschikte habitat waar de kerkuil in voorkomt in kwantiteit of kwaliteit voor de kerkuil afneemt, waardoor de plek niet meer de functie van vaste rust- of verblijfplaats (of nestplaats) kan vervullen.

Voor de kerkuil is het plangebied van belang. Twee schuren worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats. In beide schuren zijn gedurende het jaar telkens verse sporen in de vorm van braakballen en mestsporen aangetroffen. Daarnaast is het individu van de kerkuil meermalen waargenomen in beide schuren.

Bij het herinrichten van het plangebied zal de functie van het plangebied als vaste rust- en verblijfplaats verdwijnen. Dit geldt als een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Om te voorkómen dat verbodsartikelen overtreden worden, moeten soortspecifieke maatregelen uitgevoerd worden. Voorbeelden van soortspecifieke maatregelen behelzen:

- Werken buiten de kwetsbare perioden van de soort;
- Het **aanbieden van twee tot drie alternatieve verblijfplaatsen** binnen een straal van 500 meter vanaf de oorspronkelijke plek en het herstellen van de functie van het territorium (behoud groenelementen).
- De soort voldoende tijd geven om aan deze nieuwe verblijfplaatsen te wennen. Voordat de huidige verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt mogen worden, moeten de nieuw aangeboden verblijfplaatsen enige tijd gehangen hebben zodat de soort deze tijdig kan ontdekken (dit heeft de **gewenningsperiode**). Hiervoor geldt minimaal drie maanden.
- Werken **onder ecologische begeleiding** van een deskundige op het gebied van de kerkuil.

Door deze soortspecifieke maatregelen worden de meeste overtredingen op de verbodsbepalingen voorkomen. Enkel zal sprake zijn van een tijdelijke verstoring van de soort, aangezien de soort opzoek moet gaan naar nieuwe, alternatieve verblijfplaatsen. Ook een tijdelijke verstoring is strikt gezien in overtreding met de Flora- en faunawet. Onder bepaalde voorwaarden kan voor een dergelijke overtreding een ontheffing verleend worden door het bevoegd gezag (de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, RVO).

Voor de kerkuil dient een ontheffing aangevraagd te worden waarbij onder andere de soortspecifieke maatregelen, de gunstige staat van instandhouding en de belangen voor het project in een Projectplan uiteengezet worden.

Voor vogels met een jaarrond beschermd nest geldt een streng toetsingskader.

5 Conclusie

In het plangebied Nedereindseweg 541 te Utrecht is één vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil aanwezig die door de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied aangetast en verstoord wordt.

Dergelijke vaste rust- en verblijfplaatsen zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Voor verstoring moeten volgens de Flora- en faunawet tijdig soortspecifieke maatregelen (drie maanden) uitgevoerd worden en dient een **ontheffing** bij RVO aangevraagd te worden. De doorlooptijd van een ontheffingaanvraag bij RVO bedraagt doorgaans 3 tot 4 maanden (reguliere aanvraag) en maximaal 26 weken (via de Omgevingsvergunning).

Aangezien de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding komt, zal RVO naar alle waarschijnlijkheid de ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepaling, onder voorwaarden, verlenen.

Wanneer de ontheffing in het bezit is van de initiatiefnemer en voldaan is aan de opgelegde voorwaarden kunnen de werkzaamheden binnen de invloedssfeer van de verblijfplaatsen hun doorgang vinden.

6 Bronnen

Antea Group, 2015. Natuurtoets Nedereindseweg 541. Toets ten behoeve van sloop en nieuwbouw. Opdrachtgever Ballast Nedam Ontwikkelingsmaatschappij B.V.

Hustings, M.F.H. Kwak, M.J.S.M. Reijnen & P.F.M. Opdam, 1984. Handboek vogelinventarisatie. Natuurbeheer in Nederland deel 3. PUDOC/Vogelbescherming, Wageningen/Zeist.

Korsten E., H. Limpens, H. Bouman, J. Reinhold, 2011. Brochure 'Vleermuisvriendelijk bouwen'. Landschapsbeheer Flevoland, Lelystad, december 2011.

Limpens, H., Twisk, P., Veenbaas, G., 2004. Met vleermuizen overweg. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouw, Delft, en Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem.

Limpens, H., Regeling, J., Koelman, R., 2009. Vleermuizen en planologie.

RVO, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*.

RVO, 2014a. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*.

RVO, 2014b. Soortenstandaard Kerkuil *Tyto alba*

RVO, 2014c. Soortenstandaard Steenuil *Athene noctua*

RVO, 2014d. Soortenstandaard Heikikker *Rana arvalis*

RVO, 2014e. Soortenstandaard Rugstreeppad *Bufo calamita*

Van Dijk, A.J., 2011. Handleiding Broedvogel Monitoring Project. SOVON, Beek-Ubbergen

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. 06 - 20606920
E. michel.braad@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2015

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.